Հայաստանի Հանրապետության

կենտրոնական բանկ

Տարեկան ֆինանսական հաշվետվություն

2006

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ֆինանսական հաշվետվություններ 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

Թարգմանության ծանուցում

Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն պատրաստված 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական հաշվետվությունները և աուդիտորական եզրակացությունը կազմվել են անգլերեն լեզվով: Այդ փաստաթղթերին կից ներկայացվող թարգմանությունը պատրաստվել է օգտագործողների հարմարության համար: Հայերեն և անգլերեն տարբերակների անհամապատասխանության դեպքում միանշանակորեն գերակայում է անգլերեն տարբերակը*:

* *Հայերեն տարբերակը տպագրվում է առանց խմբագրական միջամտության (ԿԲ):*

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի Խորհրդին

Ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ եզրակացություն

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ «Բանկ») կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվեկշիռը՝ առ 31-ը դեկտեմբերի 2006թ., այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար ֆինանսական արդյունքների, կուտակված պակասուրդում փոփոխությունների և դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունները, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթները և այլ բացատրական ծանոթագրություններ:

Ղեկավարության պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն կազմման և ճշմարիտ ներկայացման համար պատասխանատու է ղեկավարությունը: Այս պատասխանատվությունը ենթադրում է սխալների կամ խարդախության արդյունքում առաջացող էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման համար համապատասխան ներքին վերահսկողության համակարգի մշակում, ներդնում և կիրառում: Այս պատասխանատվությունը ենթադրում է նաև համապատասխան հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրություն և կիրառություն, ինչպես նաև ողջամիտ հաշվապահական գնահատականների օգտագործում:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը

Մեր պատասխանատվությունն է անցկացված աուդիտի արդյունքում արտահայտել կարծիք ֆինանսական հաշվետվությունների վերաբերյալ: Մենք աուդիտն անցկացրեցինք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին համապատասխան: Այդ ստանդարտներով պահանջվում է, որ մեր գործունեությունը համապատասխանի էթիկայի նորմերին, և մենք աուդիտը պլանավորենք և իրականացնենք՝ ֆինանսական հաշվետվությունները էական խեղաթյուրումներից զերծ լինելու վերաբերյալ ողջամիտ երաշխիք ձեռք բերելու նպատակով:

Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են այնպիսի ընթացակարգերի իրականացում, որոնք թույլ են տալիս ձեռք բերել աուդիտորական ապացույցներ ֆինանսական հաշվետվություններում ներկայացված գումարների և բացահայտումների վերաբերյալ: Ընտրված ընթացակարգերը կախված են աուդիտորի դատողությունից, ներառյալ խարդախությամբ կամ սխալներով պայմանավորված էական խեղաթյուրումների ռիսկի գնահատումը: Այս ռիսկը գնահատելիս աուդիտորը դիտարկում է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ կերպով ներկայացման համար կիրառվող ներքին վերահսկողության համակարգը՝ նպատակ ունենալով մշակել համապատասխան աուդիտո-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

ական ընթացակարգեր, բայց ոչ կարծիք արտահայտել կազմակերպության ներքին վերահսկողության համակարգի արդյունավետության վերաբերյալ: Աուդիտորական աշխատանքները ներառում են նաև ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման ժամանակ կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության համապատասխանության, ղեկավարության կողմից կատարված հաշվապահական գնահատումների խելամտության, ինչպես նաև ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացման գնահատումը:

Մենք գտնում ենք, որ ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավականաչափ են և համապատասխան՝ մեր կարծիքի հիմք հանդիսանալու համար:

Եզրակացություն

Մեր կարծիքով, ֆինանսական հաշվետվությունները, բոլոր էական առումներով, ճշմարիտ են ներկայացնում Բանկի ֆինանսական վիճակը առ 31-ը դեկտեմբերի 2006թ., ինչպես նաև նրա գործունեության արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը այդ ամսաթվին ավարտված տարվա համար՝ Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն:

«Քեյ-Փի-Էմ-Ջի Արմենիա» ՓԲԸ
23 մարտի 2007 թ.

KPMG Armenia cjsc

«ՔԵՅ-ՓԻ-ԷՄ-ՋԻ» ԱՐՄԵՆԻԱ» «KPMG» ARMENIA» 02529689

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազար ՀՀ դրամ

	Ծնթգ.	2006	2005
Տոկոսային եկամուտներ	4	13,640,989	9,939,553
Տոկոսային ծախսեր	5	(2,501,883)	(2,829,109)
Զուտ տոկոսային եկամուտ		**11,139,106**	**7,110,444**
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ		22,127	5,936
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախս		(143,660)	(117,750)
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով զուտ ծախս		**(121,533)**	**(111,814)**
Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից	6	(37,927,006)	(16,470,978)
Զուտ իրացված վնաս վաճառքի համար մատչելի ակտիվների գծով		(377,797)	-
Զուտ շահույթ՝ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	7	2,699,004	725,219
Այլ եկամուտ	8	700,846	406,420
Գործառնական վնաս		**(23,887,380)**	**(8,340,709)**
Թղթադրամների թողարկման և մետաղադրամների հատման ծախսեր		(506,228)	(1,588,825)
Արժեզրկումից կորուստների հակադարձում		-	180,622
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	9	(4,577,173)	(3,825,838)
Գործառնական վնաս		**(5,083,401)**	**(5,234,041)**
Տարվա վնաս		**(28,970,781)**	**(13,574,750)**

119-ից 155-րդ էջերում ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները հաստատվել են Խորհրդի կողմից 2007թ. մարտի 23-ին և վերջինիս անունից ստորագրվել.

Տ. ՍԱՐԳՍՅԱՆ
Նախագահ

Հ. ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Գլխավոր հաշվապահ

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Հաշվապահական հաշվեկշիռ 2006 թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ

հազար ՀՀ դրամ

	Ծնթգ.	2006	2005
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ակտիվներ արտարժույթով			
Դրամական միջոցներ		491,363	269,956
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	10	283,201,115	155,699,229
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	11	79,440,951	47,602,452
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	12	21,435,036	1,301
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ		-	135,171,386
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	13	5,117,455	4,612,308
Այլ ակտիվներ		166,248	422,267
		389,852,168	**343,778,899**
Ակտիվներ տեղական արժույթով			
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14	15,290,302	11,949,866
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	12	19,171,500	8,077,077
Հիմնական միջոցներ	15	7,061,116	6,088,280
Ոչ նյութական ակտիվներ	16	70,484	77,914
Այլ ակտիվներ	17	566,507	326,865
		42,159,909	**26,520,002**
Ընդամենը ակտիվներ		**432,012,077**	**370,298,901**
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴ			
Պարտավորություններ արտարժույթով			
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	18	25,810,253	24,267,780
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ	19	59,694,152	118,905,185
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	11	-	267,539
Այլ փոխառություններ	20	8,043,093	8,928,231
Այլ պարտավորություններ		29,897	104,115
		93,577,395	**152,472,850**

Հաշվապահական հաշվեկշիռը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Պարտավորություններ տեղական արժույթով			
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ		226,841,135	155,274,723
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	18	39,301,849	31,003,713
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ		61,532,562	21,993,849
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր		38,987,836	21,482,856
Այլ պարտավորություններ	21	946,661	705,147
		367,610,043	**230,460,288**
Ընդամենը պարտավորություններ		**461,187,438**	**382,933,138**
Կուտակված վնաս			
Թողարկված կապիտալ	22	100,000	100,000
Գլխավոր պահուստ	22	9,870,486	9,870,486
Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ	12	12,734,237	-
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վերագնահատման պահուստ		(249,275)	55,305
Կուտակված վնաս		(51,630,809)	(22,660,028)
Ընդամենը կուտակված պակասուրդ		**(29,175,361)**	**(12,634,237)**
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԿՈՒՏԱԿՎԱԾ ՊԱԿԱՍՈՒՐԴ		**432,012,077**	**370,298,901**

Հաշվապահական հաշվեկշիռը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն 2006թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազար ՀՀ դրամ

	Ծնթգ.	2006	2005
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ԳՈՐԾԱՌՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Ժամանակաշրջանի վնաս		(28,970,781)	(13,574,750)
Ճշգրտումներ հետևյալ հոդվածների գծով.			
Արժեզրկումից կորուստների հակադարձում		-	(180,622)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		739,984	760,402
		(28,230,797)	**(12,994,970)**
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ		(130,743,760)	18,094,072
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում		(32,106,038)	(22,660,876)
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ		115,072,884	241,433
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		(3,340,437)	1,070,135
Այլ ակտիվներ		16,377	1,130,841
Գործառնական պարտավորությունների աճ/(նվազում)			
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ		71,566,411	49,741,054
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և մնացորդներ		9,711,129	26,056,113
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ		(19,672,319)	(20,987,851)
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր		17,504,980	21,482,856
Այլ փոխառություններ		(885,138)	(2,159,584)
Այլ պարտավորություններ		296,779	(21,531)
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր գործառնական գործունեությունից		**(809,929)**	**58,991,987**
ԴՐԱՄԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐԻ ՀՈՍՔԵՐ ՆԵՐԴՐՈՒՄԱՅԻՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԻՑ			
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների ձեռքբերում		-	(61,080,104)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(1,715,914)	(1,308,888)
Հիմնական միջոցների վաճառք		10,524	3,637
Դրամական միջոցների զուտ հոսքեր ներդրումային գործունեությունից		**(1,705,390)**	**(62,385,355)**
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ/(նվազում)		**(2,515,319)**	**(3,393,368)**
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբին		33,551,919	36,945,287
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջին	27	**31,036,600**	**33,551,919**

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ

Կուտակված պակասուրդում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն
2006թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար

հազար ՀՀ դրամ

	Թողարկված կապիտալ	Գլխավոր պահուստ	Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ	Վաճառքի համար մատչելի ակտիվների վերագնահատման պահուստ	Կուտակված վնաս	Ընդամենը սեփական կապիտալ
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2005թ.	**100,000**	**9,870,486**	**-**	**179,203**	**(9,085,278)**	**1,064,411**
Ժամանակաշրջանի զուտ վնաս	-	-	-	-	(13,574,750)	(13,574,750)
Զուտ չիրացված վնաս վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	-	-	-	(123,898)	-	(123,898)
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	**100,000**	**9,870,486**	**-**	**55,305**	**(22,660,028)**	**(12,634,237)**
Ժամանակաշրջանի զուտ վնաս	-	-	-	-	(28,970,781)	(28,970,781)
Զուտ չիրացված վնաս վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով	-	-	-	(304,580)	-	(304,580)
ՀՀ կառավարության ներդրում սեփական կապիտալում (ծնթգ. 22)	-	-	12,734,237	-	-	12,734,237
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	**100,000**	**9,870,486**	**12,734,237**	**(249,275)**	**(51,630,809)**	**(29,175,361)**

Կուտակված պակասուրդում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը պետք է դիտարկվի ֆինանսական հաշվետվությունների բաղկացուցիչ մասը կազմող ծանոթագրությունների հետ մեկտեղ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Ֆինանսական հաշվետվությունների ծանոթագրություններ

1. Նախապատմություն

Հիմնական գործունեությունը

Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկը («Բանկ») Հայաստանի Հանրապետության օրենքով հիմնադրված իրավաբանական անձ է:

Բանկի իրավաբանական հասցեն է. Հայաստանի Հանրապետություն, Երևան 0010, Վազգեն Սարգսյան 6: Տարվա ընթացքում Բանկի աշխատակիցների միջին թիվը կազմել է 587 (2005թ-ին՝ 532):

Բանկի հիմնախնդիրը Հայաստանի Հանրապետությունում գների կայունության ապահովումն է, որն իրականացվում է դրամավարկային քաղաքականության մշակման և իրականացման միջոցով: Ի լրումն իր հիմնախնդրի, Բանկը նաև պատասխանատու է՝

- Հայաստանի Հանրապետության բանկային համակարգի կայունության, իրացվելիության, վճարունակության և բնականոն գործունեության համար անհրաժեշտ այլ պայմանների ապահովման և
- գործուն վճարահաշվարկային համակարգ ստեղծելու և զարգացնելու համար:

Բանկը նաև՝

- թողարկում է Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը և կարգավորում դրամաշրջանառությունը,
- կազմակերպում և կարգավորում է փողերի «լվացումը» և ահաբեկչության ֆինանսավորումը կանխարգելող միջոցառումներ,
- Հայաստանի Հանրապետության կառավարության ֆինանսական գործակալն ու խորհրդատուն է,
- լիցենզավորում է առևտրային բանկերի և, եթե նախատեսված է օրենքով, այլ անձանց, և վերահսկում ու կարգավորում է վերջիններիս գործունեությունը,
- առևտրային բանկերի համար վերջին ատյանի վարկատու է, ինչպես նաև
- տիրապետում, օգտագործում և տնօրինում է Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պահուստները:

2. Պատրաստման հիմունքներ

Համապատասխանության մասին հայտարարություն

Ներկայացվող ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների («ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Չափման հիմունքները

Ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են սկզբնական արժեքի հիմունքով, բացառությամբ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, և վաճառքի համար մատչելի ակտիվների, որոնք ներկայացված են իրական արժեքով:

Հայաստանի Հանրապետության ազգային արժույթը ՀՀ դրամն է («դրամ»), որը նաև Բանկի ֆունկցիոնալ արժույթն է և այն արժույթը, որով ներկայացված են սույն ֆինանսական հաշվետվությունները: Ֆինանսական տեղեկատվությունը ներկայացված է դրամով՝ հազարների ճշտությամբ:

Գնահատումների և դատողությունների օգտագործում

Այս ֆինանսական հաշվետվությունները ՖՀՄՍ-ի պահանջների համաձայն պատրաստելու համար ղեկավարությունը կատարել է ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացմանը, ինչպես նաև պայմանական ակտիվների և պարտավորությունների բացահայտմանը վերաբերող մի շարք գնահատումներ և ենթադրություններ: Փաստացի արդյունքները կարող են տարբերվել այդ գնահատումներից:

3. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս կիրառվել է ստորև ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը: Հաշվապահական հաշվառումը կատարվել է հետևողականորեն, բացառությամբ ծանոթագրություն 3-ում ներկայացված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունների:

Արտարժույթով գործարքներ

Արտարժույթով իրականացված գործարքները փոխարկվում են համապատասխան ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Հաշվետու ամսաթվի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ այդ օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են ֆունկցիոնալ արժույթի՝ գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Փոխարկման հետևանքով առաջացած արտարժութային տարբերությունները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ է համարում դրամական միջոցները և առևտրային բանկերում տեղաբաշխված նոստրո հաշիվները, Արժույթի միջազգային հիմնադրամի (ԱՄՀ) Հատուկ փոխառության իրավունքով արտահայտված ակտիվները:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Ֆինանսական գործիքներ

Դասակարգում

Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքները, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ են, որոնք՝

- հիմնականում ձեռք են բերվել կամ առաջացել են մոտ ապագայում վաճառելու կամ հետ գնելու նպատակով,
- կազմում են միասին կառավարվող որոշված ֆինանսական գործիքների պորտֆելի մաս, որի համար առկա է վկայություն կարճ ժամկետում շահույթ ստանալու արդիական փաստացի ուղիների վերաբերյալ,
- ածանցյալ գործիք են (բացառությամբ այն ածանցյալ գործիքների, որոնք նախատեսված են և հանդիսանում են արդյունավետ հեջավորման գործիքներ) կամ
- սկզբնական ճանաչման պահին կազմակերպության կողմից նախատեսվում են որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Պոտենցիալ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (դրական իրական արժեք)՝ առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև ձեռք բերված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես ակտիվ: Պոտենցիալ ոչ բարենպաստ պայմաններ ենթադրող (բացասական իրական արժեք)՝ առևտրական նպատակներով պահվող բոլոր ածանցյալ գործիքները, ինչպես նաև տրամադրված օպցիոնները, ներկայացվում են որպես պարտավորություն:

Տրամադրված վարկերը և դեբիտորական պարտքերը հաստատագրված կամ որոշելի վճարումներով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք չունեն գնանշված շուկայական գին գործող շուկայում, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնք տրամադրվում են անմիջապես կամ կարճ ժամկետում վաճառելու մտադրությամբ, որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, կամ որոնց տիրապետողը չի փոխհատուցի իր բոլոր սկզբնական ներդրումները՝ վճարունակության անկարողությունից տարբեր այլ պատճառներով:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաստատագրված կամ որոշելի վճարումներով և հաստատագրված մարման ժամկետով ոչ ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք Բանկը մտադիր է և հնարավորություն ունի պահել մինչև մարման ժամկետի լրանալը, բացառությամբ այն ներդրումների՝

- որոնց սկզբնական ճանաչման պահին Բանկը նախատեսում է որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում,
- որոնք Բանկը նախատեսում է որպես վաճառքի համար մատչելի կամ
- որոնք համապատասխանում են տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի սահմանմանը:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Վաճառքի համար մատչելի ակտիվները ֆինանսական ակտիվներ են, որոնք նախատեսված են որպես վաճառքի համար մատչելի կամ դասակարգված չեն որպես տրամադրված վարկեր ու դեբիտորական պարտքեր, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ կամ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ճանաչում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները ճանաչվում են հաշվապահական հաշվեկշռում, երբ Բանկը դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների «կարգավորվող ձևի» գնումները հաշվառվում են վերջնահաշվարկի ամսաթվի դրությամբ:

Չափում

Ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը տեղի է ունենում իրական արժեքով, իսկ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների խմբում չդասակարգված ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների դեպքում իրական արժեքին գումարվում են գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական ակտիվի կամ պարտավորության ձեռքբերմանը կամ ստանձնմանը:

Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական ակտիվները, ներառյալ ակտիվ համարվող ածանցյալ գործիքները, չափվում են իրական արժեքով, առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները, որոնք կարող են առաջանալ վաճառքի կամ այլ օտարման հետ կապված, բացառությամբ՝

- տրամադրված վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումների, որոնք չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը և
- սեփական կապիտալի գործիքներում ներդրումների, որոնք գործող շուկայում չունեն գնանշված շուկայական գին, որոնց իրական արժեքները հնարավոր չէ արժանահավատորեն չափել: Վերջիններս չափվում են սկզբնական արժեքով:

Բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով, բացառությամբ այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք նախատեսված են որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, և այն ֆինանսական պարտավորությունների, որոնք առաջանում են, երբ իրական արժեքով ներկայացված ֆինանսական ակտիվի վերադասակարգումը չի բավարարում ապաճանաչման պահանջները: Ամորտիզացված արժեքը հաշվարկվում է՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հավելավճարները և զեղչերը, ներառյալ գործարքի հետ կապված սկզբնական ծախսումները, ներառված են համապատասխան գործիքի հաշվեկշռային արժեքում և ամորտիզացվում են՝ կիրառելով գործիքի արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Իրական արժեքի չափման հիմունքներ

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնանշված շուկայական գնի վրա՝ առանց նվազեցնելու գործարքի հետ կապված ծախսումները: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնորոշման մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով:

Զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի տեխնիկայի օգտագործման դեպքում դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը հիմնվում են ղեկավարության գնահատականի վրա, իսկ զեղչման դրույքը նմանատիպ պայմաններով գործիքի համար կիրառվող շուկայական համապատասխան տոկոսադրույքն է՝ հաշվետու ամսաթվի դրությամբ: Գնորոշման մոդելների կիրառման դեպքում մոդելում օգտագործվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ շուկայական տվյալները:

Բորսաներում չշրջանառվող ածանցյալ գործիքների իրական արժեքը գնահատվում է այն գումարի չափով, որը Բանկը կստանա կամ կվճարի հաշվետու ամսաթվի դրությամբ պայմանագրի գործողությունը դադարեցնելու դեպքում՝ հաշվի առնելով շուկայի ներկա պայմանները և ներկա պահին պայմանագրային կողմերի վճարունակությունը:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս

Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքի փոփոխությունից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ՝

- իրական արժեքով չափվող, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, գործիքների խմբում դասակարգված ֆինանսական գործիքների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում,
- վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ուղղակիորեն սեփական կապիտալում՝ սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվության միջոցով (բացառությամբ արժեզրկումից կորուստների և փոխարժեքային տարբերություններից շահույթի ու վնասի), մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է, և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր սեփական կապիտալում, ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ստացման պահին ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և հաշվարկվում են՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունը ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկման միջոցով:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվը ապաճանաչվում է, երբ ֆինանսական ակտիվից դրամական միջոցների հոսքեր ստանալու իրավունքների ուժի մեջ լինելու ժամկետը լրացել է կամ երբ Բանկը փոխանցել է ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները: Բոլոր իրավունքները կամ պարտավորությունները, որոնք առաջացել կամ պահպանվել են փոխանցման ժամանակ, ճանաչվում են առանձին՝ որպես ակտիվներ կամ պարտավորություններ: Ֆինանսական պարտավորությունը ապաճանաչվում է, երբ մարվում է:

Հետգնման և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

Վաճառքի և հետգնման պայմանագրերով («ռեպո») վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որոնց դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են հաշվապահական հաշվեկշռում, իսկ պայմանագրային կողմի պարտավորությունը՝ այլ բանկերի կամ հաճախորդների նկատմամբ պարտավորությունների կազմում: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսային ծախս և ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ռեպո պայմանագրի գործողության ընթացքում:

Վերավաճառքի նպատակով հակադարձ հետգնման պայմանագրերով («հակադարձ ռեպո») ձեռք բերված արժեթղթերը գրանցվում են որպես բանկերից կամ հաճախորդներից ստացվելիք գումարներ: Վաճառքի և հետգնման գների տարբերությունը դիտվում է որպես տոկոսագումար և հաշվեգրվում է հակադարձ ռեպո պայմանագրի գործողության ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Հաշվանցում

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են՝ հաշվապահական հաշվեկշռում արտացոլվելով զուտ գումարով, եթե գոյություն ունի ճանաչված գումարները հաշվանցելու՝ իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք, ինչպես նաև՝ հաշվարկը զուտ հիմունքով իրականացնելու կամ միաժամանակ ակտիվն իրացնելու և պարտավորությունը մարելու մտադրություն:

Շրջանառության մեջ գտնվող թղթադրամներ և մետաղադրամներ

Բանկի կողմից թողարկված՝ շրջանառության մեջ գտնվող թղթադրամները և մետաղադրամները հաշվապահական հաշվեկշռում արտացոլվում են անվանական արժեքով՝ որպես պարտավորություն տիրապետողի հանդեպ: Թղթադրամների տպագրման և մետաղադրամների հատման ծախսերը ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս այն տարում, որի ընթացքում կատարվել են:

Դրամագիտական արժեքներ

Դրամագիտական արժեքները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման զուտ արժեքի նվազագույնով: Մետաղադրամների ինքն-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

արժեքը որոշվում է «առաջին մուտք, առաջին ելք» սկզբունքով և ներառում է մետաղադրամների ձեռքբերման ծախսումները և դրանց ներկա գտնվելու վայր և վիճակի բերելու հետ կապված այլ ծախսումներ: Իրացման զուտ արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի գնահատված գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար գնահատված ծախսումները: Վաճառքի ժամանակ գնահատված զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերությունը ճանաչվում է որպես շահույթ կամ վնաս ընթացիկ տարվա ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հիմնական միջոցներ

Սեփական ակտիվներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Երբ հիմնական միջոցի միավորը բաղկացած է օգտակար ծառայության տարբեր ժամկետ ունեցող խոշոր բաղկացուցիչներից, այդ բաղկացուցիչները հաշվառվում են որպես հիմնական միջոցների առանձին միավորներ:

Վարձակալված ակտիվներ

Այն վարձակալությունը, որի դեպքում Բանկին են փոխանցվում ակտիվի սեփականության հետ կապված գրեթե բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, համարվում է ֆինանսական վարձակալություն: Ֆինանսական վարձակալությամբ ձեռք բերված սարքավորումները ներկայացված են իրական արժեքից և վարձակալության սկզբում վարձակալության նվազագույն վճարների ներկա արժեքից նվազագույնով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկումից կորուստները:

Մաշվածություն

Մաշվածությունը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով գծային մեթոդը: Մաշվածության հաշվարկը սկսվում է հիմնական միջոցի ձեռք բերման պահից, իսկ սեփական ուժերով կառուցված ակտիվների դեպքում՝ վերջիններիս կառուցումն ավարտելու և շահագործման հանձնելու պահից: Հողի գծով մաշվածություն չի հաշվարկվում: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Շենքեր	10-ից 20 տարի
Ցանցեր, համակարգչային և այլ սարքավորումներ	5 տարի
Փոխադրամիջոցներ	5 տարի
Այլ	5 տարի

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Բանկի կողից ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները ներկայացված են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և արժեզրկումից կորուստները:

Ամորտիզացիայի ծախսը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ ոչ նյութական ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում կիրառելով գծային մեթոդը: Օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները հետևյալն են՝

Համակարգչային ծրագրեր	3-ից 5 տարի	

Արժեզրկում

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները հիմնականում ներառում են հաճախորդներին տրված վարկերը, այլ դեբիտորական պարտքերը և չգնանշված վաճառքի համար մատչելի պարտքային արժեթղթերը («վարկեր և դեբիտորական պարտքեր»): Բանկը կանոնավոր կերպով վերանայում է վարկերը և դեբիտորական պարտքերը՝ արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Վարկը կամ դեբիտորական պարտքը արժեզրկվում է, և արժեզրկումից կորուստներ ճանաչվում են այն և միայն այն դեպքում, երբ առկա է անկողմնակալ վկայություն սկզբնական ճանաչումից հետո տեղի ունեցած մեկ կամ ավելի դեպքերի արդյունք հանդիսացող արժեզրկման մասին, և այդ դեպքը (կամ դեպքերը) ազդեցություն ունի վարկի գծով դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի վրա, որոնք հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

Բանկը նախևառաջ գնահատում է՝ արդյոք գոյություն ունի արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն առանձին-առանձին՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված զգալի են, և առանձին-առանձին կամ խմբային՝ այն վարկերի ու դեբիտորական պարտքերի համար, որոնք առանձին վերցված զգալի չեն: Եթե Բանկը որոշում է, որ արժեզրկման անկողմնակալ վկայություն առկա չէ առանձին գնահատված վարկի կամ դեբիտորական պարտքի համար՝ լինի այն զգալի թե ոչ, ապա այդ վարկը ներառում է պարտքային ռիսկի համանման բնութագիր ունեցող վարկերի և դեբիտորական պարտքերի խմբում և կատարում է խմբային գնահատում՝ արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Վարկերը և դեբիտորական պարտքերը, որոնց գծով առանձին իրականացվել է արժեզրկման դիտարկում և որոնց գծով ճանաչվել են կամ շարունակում են ճանաչվել արժեզրկման կորուստներ, չեն ներառվում արժեզրկման ընդհանուր գնահատման մեջ:

Եթե առկա է վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարը չափվում է որպես վարկի կամ դեբիտորական պարտքի հաշվեկշռային արժեքի և այդ վարկի կամ դեբիտորական պարտքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի, ներառյալ երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարների և գրավի ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Պայմանագրով նախատեսված դրամական միջոցների հոսքերը և անցյալի փորձի վրա հիմնված վնասները, որոնց գծով ճշգրտումներ են կատարվել ներկա տնտեսական պայմաններն արտացոլող առկա տեղեկատվության հիման վրա, հանդիսանում են դրամական միջոցների ակնկալվող հոսքերի գնահատման հիմք:

Որոշ դեպքերում վարկի կամ դեբիտորական պարտքի գծով արժեզրկման կորստի գումարը գնահատելու համար պահանջվող տեղեկատվությունը կարող է սահմանափակ լինել կամ այլևս ամբողջությամբ չհամապատասխանել ներկա հանգամանքներին: Սա կարող է լինել այն դեպքում, երբ վարկառուն ֆինանսական դժվարություններ ունի, և Բանկի տրամադրության տակ կան ոչ բավարար տվյալներ համանման վարկառուների մասին: Այս դեպքերում արժեզրկումից կորստի գումարը Բանկը գնահատում է՝ ելնելով իր փորձից ու դատողություններից:

Վարկերի և դեբիտորական պարտքերի գծով արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և հակադարձվում են այնքանով, որքանով փոխհատուցվող գումարի հետագա աճը կարելի է անկողմնակալորեն կապել արժեզրկումից կորստի ճանաչումից հետո տեղի ունեցած իրադարձությանը:

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Սկզբնական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները ներառում են վաճառքի համար մատչելի ակտիվներում ընդգրկված սեփական կապիտալի չգնանշված գործիքները, որոնք չեն հաշվառվում իրական արժեքով, քանի որ դրանք հնարավոր չէ արժանահավատորեն գնահատել: Եթե առկա է այդ ներդրումների արժեզրկումից կորստի անկողմնակալ վկայություն, ապա կորստի գումարն իրենից ներկայացնում է ներդրման հաշվեկշռային արժեքի և համանման ֆինանսական ակտիվների ներկա շուկայական հատույցադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքի միջև տարբերությունը:

Այս ներդրումների արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և ենթակա չեն հակադարձման:

Ոչ ֆինանսական ակտիվներ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ այլ ոչ ֆինանսական ակտիվները գնահատվում են արժեզրկման հայտանիշ բացահայտելու նպատակով: Ոչ ֆինանսական ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է որպես հետևյալ երկու մեծություններից առավելագույնը՝ իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը և օգտագործման արժեք: Օգտագործման արժեքը գնահատելիս դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերը զեղչվում են՝ օգտագործելով մինչև հարկումը զեղչման այն դրույքը, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի՝ շուկայի ներկա գնահատականը և ակտիվին բնորոշ ռիսկերը: Այլ ակտիվներից առաջացող դրամական միջոցների ներհոսքից մեծապես անկախ և դրամական

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

միջոցների ներհոսք չառաջացնող ակտիվների փոխհատուցվող գումարը որոշվում է այն դրամաստեղծ միավորի համար, որին պատկանում է տվյալ ակտիվը: Արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է, երբ ակտիվի կամ նրա դրամաստեղծ միավորի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է նրա փոխհատուցվող գումարը:

Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկումից կորուստները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և հակադարձվում են միայն այն դեպքում, եթե փոխվել են փոխհատուցվող գումարը որոշելու համար օգտագործվող գնահատումները: Արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է միայն այն չափով, որ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը չգերազանցի այն հաշվեկշռային արժեքը, որը որոշված կլիներ, առանց համապատասխան մաշվածության և ամորտիզացիայի, եթե արժեզրկումից կորուստ ճանաչված չլիներ:

Պահուստներ

Պահուստը հաշվապահական հաշվեկշռում ճանաչվում է, երբ Բանկն ունի իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտների արտահոսք: Եթե ազդեցությունը էական է, պահուստները որոշվում են՝ ակնկալվող դրամական հոսքերը զեղչելով զեղչման՝ մինչև հարկումը գործող այն դրույքի կիրառմամբ, որն արտացոլում է ժամանակի մեջ դրամի արժեքի՝ շուկայի ներկա գնահատականը և, անհրաժեշտության դեպքում, պարտավորությանը բնորոշ ռիսկերը:

Հարկում

Բանկը ազատված է բոլոր տեսակի հարկերից, բացառությամբ ներկրվող ապրանքների համար Հայաստանի Հանրապետության սահմանին գանձվող հարկերից, տուրքերից և մաքսային վճարներից:

Տոկոսային եկամուտ և ծախսեր ու կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտ

Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում հաշվեգրվելուն պես՝ հաշվի առնելով ակտիվի/պարտավորության արդյունավետ տոկոսադրույքը կամ կիրառելի լողացող տոկոսադրույքը: Տոկոսային եկամուտը և ծախսը ներառում են զեղչի կամ հավելավճարի, կամ տոկոսակիր գործիքի սկզբնական հաշվեկշռային արժեքի և մարման ենթակա գումարի միջև այլ տարբերությունների ամորտիզացիան, որը հաշվարկվում է արդյունավետ տոկոսադրույքի հիման վրա:

Տոկոսային եկամուտը, որը վերաբերում է իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներին, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ներառվում է այն շահույթի կազմում, որը ստացվել է իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիք-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

ներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վարկային կազմակերպությունների վճարները, վարկերի սպասարկման վճարները և այլ վճարները, որոնք հարակից ուղղակի ծախսերի հետ դիտարկվում են որպես վարկի ընդհանուր շահութաբերության անբաժան մաս, հետաձգվում են և ամորտիզացվում են տոկոսային եկամտի կազմում ֆինանսական գործիքի օգտակար ծառայության ընթացքում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտը ճանաչվում է համապատասխան ծառայությունը տրամադրելիս:

Համեմատական տեղեկատվություն

Համեմատական տեղեկատվությունում տեղի են ունեցել փոփոխություններ՝ ընթացիկ ֆինանսական տարվա տվյալների ներկայացման հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ» հոդվածում ներառված էին բանկերում տեղաբաշխված ավանդները և ներդրումային արժեթղթերը՝ մինչև 90 օր ժամկետով, 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ: Ընթացիկ տարում այս ակտիվները դուրս բերվեցին «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ» հոդվածի կազմից՝ դրամական միջոցների և դրանց համարժեքներին վերաբերող հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխությունն արտացոլելու նպատակով: Համապատասխանաբար, դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության համեմատական տեղեկատվության հետևողականությունը պահպանելու նպատակով, 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 151,027,144 հազար դրամ գումարով արտացոլված այս ակտիվները «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ» հոդվածից վերադասակարգվեցին որպես՝

- բանկերում և ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ՝ 98,477,370 հազար դրամ գումարով,
- մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ՝ 52,549,774 հազար դրամ գումարով:

Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն

Նախորդ տարվա ընթացքում հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների համար իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ստացված շահույթը ներառվել էր տոկոսային եկամտի կազմում՝ 1,076,365 հազար դրամ գումարով: Հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների համար իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, ստացված վնասը ներառվել էր կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսի կազմում՝ 282,071

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

հազար դրամ գումարով: Ընթացիկ տարում զուտ շահույթը ներկայացվել է որպես զուտ շահույթ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ գործարքների էությունն առավել ճշգրիտ արտացոլելու նպատակով: Համապատասխանաբար, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության 2005թ. համեմատական տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հետևողականությունը պահպանելու նպատակով:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող 47,602,452 հազար դրամ գումարով ֆինանսական գործիքները հաշվապահական հաշվեկշռում ներկայացվել են որպես օտարերկրյա բանկերի և վարկային կազմակերպությունների պարտավորություններ: Ի լրումն, այս ակտիվները հաշվանցվել էին 267,539 հազար դրամ բացասական իրական արժեքով ածանցյալ գործիքների դիմաց: Ընթացիկ տարում այս ֆինանսական գործիքները չեն հաշվանցվել և առանձին ներկայացվել են որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ գործարքների էությունն առավել ճշգրիտ արտացոլելու նպատակով: Համապատասխանաբար, հաշվապահական հաշվեկշռի համեմատական տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է, և բացասական ածանցյալ գործիքները ներկայացվել են որպես իրական արժեքով չափվող ֆինանսական պարտավորություններ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում Հայաստանի Հանրապետության 59,196,581 հազար դրամ գումարով բաժնեմասը (քվոտան) (անդամակցությունը) Արժույթի միջազգային հիմնադրամում («ԱՄՀ») ներկայացվել էր որպես հատուկ փոխառության իրավունքով ակտիվ ԱՄՀ-ում: Ի լրումն, Հայաստանի Հանրապետության կողմից վճարման ենթակա մուրհակը և ԱՄՀ-ում Հայաստանի Հանրապետության անդամակցությանը վերաբերող այլ վճարվելիք գումարները, որոնց ընդհանուր գումարը համապատասխանում էր բաժնեմասի գումարին, ներառվել էին պարտավորությունների կազմում՝ որպես ԱՄՀ-ի հանդեպ պարտավորություններ: Ընթացիկ տարում վերը նշված ակտիվները և պարտավորությունները դուրս են բերվել ակտիվների և պարտավորությունների կազմից, քանի որ պատկանում են Հայաստանի Հանրապետությանը: Հետևողականությունը պահպանելու նպատակով՝ այս հաշիվները չեն ներառվել 2005թ. համեմատական տեղեկատվությունում:

Նախորդ տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում Հայաստանի Հանրապետության կողմից ԱՄՀ-ից ստացված և Բանկում տեղաբաշխված ԱԿՏԱ (Աղքատության կրճատման և տնտեսական աճի խթանման) վարկը հաշվապահական հաշվեկշռում ներկայացվել էր որպես փոխառություն ԱՄՀ-ից՝ 79,411,892 հազար դրամ

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

գումարով: Այս տարվա ֆինանսական հաշվետվություններում վարկը ներառվել է Հայաստանի Հանրապետության կառավարության հանդեպ պարտավորությունների կազմում, քանի որ Բանկի կողմից ենթակա է վճարման Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը: Համապատասխանաբար, համեմատական տեղեկատվությունը վերադասակարգվել է՝ հետևողականությունը պահպանելու նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության փոփոխություններ

Ինչպես արդեն ներկայացվել է, հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը Բանկի կողմից կիրառվել է հետևողականորեն, բացառությամբ ստորև ներկայացված փոփոխությունների:

2006թ. հունվարի 1-ի դրությամբ Բանկն ընդունել է Ֆինանսական հաշվետվության միջազգային ստանդարտ ՀՀՄՍ 39 «Ֆինանսական գործիքներ. ճանաչում և չափում - «Իրական արժեքի ընտրանք»» փոփոխությունը: Այս փոփոխությունն ընդունելուց հետո Բանկը ֆինանսական գործիքը կարող է նախատեսել որպես իրական արժեքով չափվող, որի վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում՝ որոշակի պայմաններ բավարարելու դեպքում: 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ֆինանսական գործիքները, որոնք նախատեսվել են որպես իրական արժեքով չափվող, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, համապատասխանում էին փոփոխության պահանջներին և պահպանել են այդ դասակարգումը՝ վերջինիս կիրառումից հետո:

2006թ. ընթացքում Բանկը փոփոխություններ է կատարել հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունում, որի արդյունքում դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների կազմից դուրս են բերվել բանկերում տեղաբաշխված ավանդները և 90 օր մարման ժամկետով ներդրումային արժեթղթերը: Ղեկավարությունը գտնում է, որ այս մոտեցումն առավել հստակ է արտացոլում դրամական միջոցների կառավարման Բանկի քաղաքականությունը:

Դեռևս չընդունված նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Ստորև ներկայացված նոր ստանդարտները, ստանդարտների փոփոխությունները և մեկնաբանությունները չէին գործում 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ և չեն կիրառվել սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս: Բանկը մտադիր է ընդունել այդ ստանդարտները և դրանց փոփոխությունները, երբ վերջիններս մտնեն ուժի մեջ:

- ՖՀՄՍ 7 *«Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտում»*- գործում է 2007թ. հունվարի 1-ին կամ հետո սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը պահանջում է Բանկի ֆինանսական գործիքների առավել ընդլայնված բացահայտում:
- ՀՀՄՍ 1 *«Ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացում - Կապիտալին վերաբերող բացահայտումներ»* ստանդարտի փոփոխություն, որը գործում է 2007թ. հունվարի 1-ին կամ հետո

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

սկսվող տարեկան հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Ստանդարտը պահանջում է Բանկի կապիտալի առավել ընդլայնված բացահայտում:

- ՄՖՀՄԿ 9 *«Պարունակվող ածանցյալ գործիքների էության վերագնահատում»*- պահանջում է իրականացնել գործիքների էության վերագնահատում՝ նպատակ ունենալով պարզելու, թե արդյոք պարունակվող ածանցյալ գործիքը պետք է առանձնացվի հիմնական պայմանագրից՝ միայն վերջինիս փոփոխության դեպքում: ՄՖՀՄԿ 9 պարտադիր է դառնում Բանկի 2007թ. ֆինանսական հաշվետվությունների համար:

4. Տոկոսային եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Տոկոսային եկամուտ արտարժույթով արտահայտված ակտիվների գծով		
Ժամկետային ավանդներ	8,118,941	4,626,547
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ և մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	2,547,436	3,116,911
Նոստրո հաշիվներ	1,131,074	701,145
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	235,674	103,883
	12,033,125	**8,548,486**
Տոկոսային եկամուտ տեղական արժույթով արտահայտված ակտիվների գծով		
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	924,619	919,860
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	665,557	459,394
Այլ	17,688	11,813
	1, 607,864	**1,391,067**
	13,640,989	**9,939,553**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

5. Տոկոսային ծախս

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Տոկոսային ծախս արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունների գծով		
ՀՀ կառավարությանը վճարվելիք գումարներ	345,127	436,595
Այլ փոխառություններ	77,234	66,969
Այլ պարտավորություններ	69,624	20,331
	491,985	**523,895**
Տոկոսային ծախս տեղական արժույթով արտահայտված պարտավորությունների գծով		
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	1,451,430	279,940
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ	445,064	1,811,279
Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ	43,642	140,845
Այլ պարտավորություններ	69,762	73,150
	2,009,898	**2,305,214**
	2,501,883	**2,829,109**

6. Զուտ վնաս փոխարժեքային տարբերություններից

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Վնաս դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից	36,013,048	16,692,821
Զուտ (շահույթ)/վնաս սփոթ գործարքներից	1,913,958	(221,843)
	37,927,006	**16,470,978**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

7. Զուտ շահույթ իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներից, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Զուտ շահույթ հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող ակտիվների գծով, բացառությամբ արտարժույթի վերագնահատումից	2,147,505	794,294
Զուտ շահույթ սեփական կառավարման ներքո գտնվող օտարերկրյա արժեթղթերի գծով, բացառությամբ արտարժույթի վերագնահատումից	651,880	-
Հավատարմագրային կառավարման գծով վճարներ	(100,381)	(69,075)
	2,699,004	**725,219**

Դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից ստացված վնասի կազմում ներառված է 13,952,537 հազար դրամ գումարով արտարժույթի վերագնահատումից վնասը իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքների գծով, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում (2005թ-ին՝ 1,963,005 հազար դրամ):

8. Այլ եկամուտ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Նախկինում դուրս գրված դեբիտորական պարտքերի մարում	542,551	304,504
Զուտ եկամուտ դրամագիտական արժեքների վաճառքից	62,079	26,351
Այլ եկամուտ	96,216	75,565
	700,846	**406,420**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

9. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Աշխատակիցների հատուցումներ, վերապատրաստման ծախսեր և հարակից վճարներ	2,606,728	2,032,750
Պահուստների անվտանգություն և սպասարկում	442,008	271,931
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	739,984	760,402
Վերանորոգում և տեխնիկական սպասարկում	239,378	282,431
Մասնագիտական ծառայություններ	99,666	59,932
Այլ	449,409	418,392
	4,577,173	**3,825,838**

10. Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Ժամկետային ավանդներ	255,364,239	125,169,783
Նոստրո հաշիվներ	25,470,880	28,700,242
Հաշվեգրված տոկոսներ ավանդների և նոստրո հաշիվների գծով	2,083,644	520,696
Հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող ակտիվներում ներառված դրամական միջոցներ	282,352	1,308,508
	283,201,115	**155,699,229**

Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացում

2006թ. և 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը ուներ տեղաբաշխված միջոցներ համապատասխանաբար 7 և 4 բանկերում ու ֆինանսական հաստատություններում, որոնց մնացորդները գերազանցում էին բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված ընդհանուր միջոցների 10%-ը: 2006թ. և 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այս մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 229,598,575 հազար դրամ և 104,195,383 հազար դրամ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

11. Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Պարտքային և հաստատագրված եկամուտով այլ գործիքներ - Գնանշված		
Արտերկրյա կառավարությունների արժեթղթեր սեփական կառավարման ներքո	38,566,365	-
Արժեթղթեր հավատարմագրային կառավարման ներքո	40,227,658	47,602,452
	78,794,023	**47,602,452**
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ - Գնանշված		
Պայմանագրեր արտարժույթով	646,928	-
	79,440,951	**47,602,452**

Սկզբնական ճանաչման պահին պարտքային և հաստատագրված եկամուտով այլ գործիքները Բանկի կողմից նախատեսվել են որպես ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող արժեթղթերը իրենցից ներկայացնում են արտերկրյա կառավարությունների պարտքային արժեթղթեր՝ 26,166,949 հազար դրամ (2005թ-ին՝ 33,237,868 հազար դրամ) գումարով և արտերկրյա ֆինանսական հաստատությունների արժեթղթեր՝ 14,060,709 հազար դրամ (2005թ-ին՝ 14,364,584 հազար դրամ) գումարով: Բոլոր այս գործիքները գնահատվում են որպես A2 կամ ավելի բարձր՝ ըստ Մուդիի (Moody's) դրույքաչափերի:

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ		
Ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ - Գնանշված		
Ֆորվարդային պայմանագրեր արտարժույթով	-	267,539

Հավատարմագրային կառավարման ներքո գտնվող արժեթղթերը և ֆորվարդային պայմանագրերը օտարերկրյա ֆինանսական հաստատությունների կողմից կառավարվող ակտիվներ են: Բանկի կողմից սահմանվել են ռիսկերին ենթարկվածության սահմանաչափեր և ներդրումային ուղեցույցներ:

Պայմանագրեր արտարժույթով

Ստորև, ըստ հիմնական արժույթների, ներկայացված են 2006թ. դեկտեմբերի դրությամբ Բանկի ֆորվարդային պայմանագրերի պայմանագրային գումարները, ինչպես նաև պայմանագրերով սահմանված փոխարժեքները և մարման ժամկետը: Ստորև ներկայացված արտարժույթի գումարները փոխարկվում են հաշվետու ամսաթվի դրությամբ սահմանված փոխարժեքով: Չիրացված շահույթը և վնասը, որոնք ստացվել են ժամկետը չլրացած պայմանագրերից և այն պայմանագրերի գծով դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերը, որոնց ժամկետը լրացել է, սակայն որոնց գծով վճարներ չեն կատարվել/չեն ստացվել, ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում և ֆինանսական գործիքների կազմում, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները համապատասխանաբար ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

հազար ՀՀ դրամ

	Անվանական արժեք (հազար դրամ)		Պայմանագրային միջին կշռված փոխարժեք	
	2006	2005	2006	2005
ԱՄՆ դոլարի առք/կանադական դոլարի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	590,583	729,985	0.8764	0.8636
Եվրոյի առք/ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	282,975	-	0.7557	-
ԱՄՆ դոլարի առք/եվրոյի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	15,004,849	13,759,794	1.3322	1.1787
ԱՄՆ դոլարի առք/անգլիական ֆունտ ստեռլինգի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	1,355,374	1,544,408	1.9768	1.7433
ԱՄՆ դոլարի առք/ճապոնական իենի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	11,814,041	11,170,643	0.0087	0.0083
Ճապոնական իենի առք/ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	487,986	-	116.57	-
ԱՄՆ դոլարի առք/շվեդական կրոնայի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	1,357,790	1,191,043	0.1478	0.1252
Շվեդական կրոնայի առք/ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	133,802	-	6.8461	-
Սինգապուրի դոլարի առք/ԱՄՆ դոլարի վաճառք				
Մինչև երեք ամիս ժամկետով	416,510	-	1.5360	-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

12. Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ արտարժույթով		
Պարտքային և հաստատագրված եկամուտով գործիքներ - Գնանշված		
Արտերկրյա կառավարությունների արժեթղթեր սեփական կառավարման ներքո	21,433,820	-
Սեփական կապիտալի ներդրումներ սկզբնական արժեքով – Չգնանշված		
SWIFT	1,216	1,301
	21,435,036	**1,301**

2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ մինչև մարման ժամկետը պահվող բոլոր ներդրումները վերադասակարգվել են վաճառքի համար մատչելի ներդրումների, քանի որ 2006թ. ընթացքում ղեկավարությունը փոխել է իր մտադրությունը՝ որոշելով չպահել այս ներդրումները մինչև մարման ժամկետը:

	2006	2005
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ տեղական արժույթով		
Պարտքային և հաստատագրված եկամուտով գործիքներ		
ՀՀ Կառավարության պետական գանձապետական արժեթղթեր	4,023,681	5,676,708
ՀՀ կառավարության մուրհակ	12,759,357	-
	16,783,038	**5 676 708**
Սեփական կապիտալի ներդրումներ սկզբնական արժեքով – Չգնանշված		
Ներդրումներ չհամախմբված դուստր ընկերություններում	2,351,722	2,400,295
Այլ ներդրումներ սեփական կապիտալում	36,740	74
	2,388,462	**2,400,369**
	19,171,500	**8,077,077**

12,734,237 հազար դրամ անվանական արժեքով մուրհակը ՀՀ կառավարության կողմից թողարկվել է որպես անհատույց ներդրում Բանկում: Մուրհակը թողարկվել է «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն՝ 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ 12,734,237 հազար դրամ գումարով սեփական կապիտալի բացասական պահուստները ծածկելու նպատակով: 2006թ-ին մուրհակի համար սահմանվել էր տարեկան 4% տոկոսադրույք, և տոկոսագումարը վճարվում էր տարեկան կտրվածքով: Օրենքի համաձայն՝ տոկոսագումարը ենթակա է

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

վճարման յուրաքանչյուր տարի և որոշվում է շուկայական ներկա դրույքների հիման վրա: Ղեկավարությունը գտնում է, որ մուրհակի հաշվեկշռային արժեքը մոտավորում է դրա իրական արժեքը: Ակնկալվում է, որ 2007թ-ին մուրհակը կփոխարինվի ՀՀ կառավարության կողմից թողարկված նոր մուրհակով:

Ստորև ներկայացված են Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում չհամախմբված դուստր ընկերությունները:

Անվանումը	Հիմնադրման երկիրը	Հիմնական գործունեությունը	Վերահսկվող (%)		2006 Հաշվեկշռ. արժեք (հազար դրամ)	2005 Հաշվեկշռ. արժեք (հազար դրամ)
			2006	2005		
«Արմենիան Քարդ»	Հայաստանի Հանրապետություն	Վճարումների սպասարկում	66	74	400,722	449,295
«Հայինկասացիա»	Հայաստանի Հանրապետություն	Դրամ. միջոցների փոխադրումներ	94	94	1,951,000	1,951,000
					2,351,722	**2,400,295**

Վերը ներկայացված դուստր ընկերությունների ֆինանսական հաշվետվությունները չեն համախմբվել Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում, քանի որ համախմբումն էական ազդեցություն չէր ունենա Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Վաճառքի համար մատչելի սեփական կապիտալի գործիքները ներկայացված են սկզբնական արժեքով: Այս ներդրումների համար գործող շուկա գոյություն չունի, և վերջերս տեղի չեն ունեցել այնպիսի գործարքներ, որոնք կարող էին տեղեկություն տալ նրանց ընթացիկ իրական արժեքի մասին: Ի լրումն, զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի տեխնիկայի կիրառման արդյունքում ստացվել են տարբեր իրական արժեքներ, ինչը պայմանավորված է դրամական միջոցների ապագա հոսքերի առկայության անորոշությամբ:

13. Արժույթի միջազգային հիմնադրամ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ արտարժույթով		
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	5,074,357	4,581,721
Հաշվեգրված տոկոսներ	43,098	30,587
	5,117,455	**4,612,308**

Բանկն ունի ՀՓԻ-ով արտահայտված ընթացիկ հաշիվ ԱՄՀ-ում, որն օգտագործվում է ԱՄՀ-ի հետ գործարքներ իրականացնելու նպատակով: Այս ընթացիկ հաշվի համար սահմանված տոկոսա-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

դրույքը հաշվարկվում է ՀՓԻ տոկոսադրույքի հիման վրա, որը ստացվում է շաբաթական կտրվածքով՝ որպես ՀՓԻ-ի զամբյուղը կազմող չորս արժույթների դրամային շուկայի եռամսյա ժամկետով գործիքների ընտրված դրույքաչափերի կշռված միջին: 2006թ-ին դրույքաչափը տարեկան տատանվում էր 3.03%-ից 4.07% (2005թ-ին՝ տարեկան 2.22%-ից 3.03%):

Համաձայն ԱՄՀ կանոնադրության՝ Բանկը հանդես է գալիս որպես Հայաստանի Հանրապետության ֆիսկալ գործակալ և միաժամանակ գործում է որպես ԱՄՀ-ի պահառու Հայաստանի Հանրապետությունում: Այդպիսով, Բանկը գրառումներ է վարում ԱՄՀ-ում Հայաստանի Հանրապետության անդամակցության բաժնեմասի և ԱՄՀ-ում Հայաստանի Հանրապետության անդամակցությանը վերաբերող մուրհակի վերաբերյալ: Այս մնացորդները ներառված չեն Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում, քանի որ Բանկը այս գործարքների հետ կապված հանդես է գալիս միայն որպես գործակալ: Ստորև ներկայացված են համապատասխան տվյալները:

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Բաժնեմասը ԱՄՀ-ում (անդամակցություն)	50,301,903	59,196,581
ԱՄՀ-ում անդամակցության մուրհակ (տեղական արժույթով արտահայտված) և պարտավորություններ՝ ըստ թիվ 2 հաշվի	50,301,903	59,196,581

14. Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Վարկեր տեղական բանկերին՝ KFW բանկի հետ համաձայնագրի շրջանակներում	11,917,775	11,928,247
Հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով ստացվելիք գումարներ	3,358,937	-
Այլ վարկեր	13,590	21,619
	15,290,302	**11,949,866**

KFW բանկի հետ պայմանագրի շրջանակներում վարկեր էին տրամադրվել տեղական հինգ բանկերի (տես՝ ծանոթագրություն 19), որոնց համար սահմանված է տարեկան 6%-ից 8% տոկոսադրույք:

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ հակադարձ հետգնման պայմանագրերի գծով կրեդիտորական պարտքեր ունեին հինգ տեղական բանկեր: Այս պայմանագրերի դիմաց գրավադրված էին հետևյալ արժեթղթերը.

հազար ՀՀ դրամ

	Իրական արժեք
ՀՀ կառավարության պետական գանձապետական պարտատոմսեր	2,280,818
Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մուրհակներ	1,072,786
	3,353,604

15. Հիմնական միջոցներ

հազար ՀՀ դրամ

	Հող և շենքեր	Ցանցեր, համակարգչային և այլ սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2005թ.	4,772,617	3,007,898	229,627	1,555,828	9,565,970
Ավելացումներ	865,889	337,807	7,900	67,028	1,278,624
Օտարումներ	(4,193)	(79,757)	(24,169)	(15,030)	(123,149)
Վերադասակարգումներ	(99,867)	-	-	99,867	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	5,534,446	3,265,948	213,358	1,707,693	10,721,445
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2006թ.	5,534,446	3,265,948	213,358	1,707,693	10,721,445
Ավելացումներ	1,135,740	295,118	42,203	216,842	1,689,903
Օտարումներ	(9,986)	(187,750)	-	(69,196)	(266,932)
Վերադասակարգումներ	-	(48,906)	-	48,906	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	6,660,200	3,324,410	255,561	1,904,245	12,144,416
Մաշվածություն					
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2005թ.	896,592	2,059,678	118,383	945,217	4,019,870
Ավելացումներ	205,468	270,562	28,574	229,633	734,237
Օտարումներ	(4,193)	(79,758)	(22,528)	(14,463)	(120,942)
Վերադասակարգումներ	(20,178)	-	-	20,178	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	1,077,689	2,250,482	124,429	1,180,565	4,633,165
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2006թ.	1,077,689	2,250,482	124,429	1,180,565	4,633,165
Ավելացումներ	207,369	297,296	25,729	176,148	706,542
Օտարումներ	(2,936)	(187,699)	-	(65,772)	(256,407)
Վերադասակարգումներ	-	(46,401)	-	46,401	-
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	1,282,122	2,313,678	150,158	1,337,342	5,083,300
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Առ 1 հունվարի 2005թ.	3,876,025	948,220	111,244	610,611	5,546,100
Առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	4,456,757	1,015,466	88,929	527,128	6,088,280
Առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	5,378,078	1,010,732	105,403	566,903	7,061,116

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

16. Ոչ նյութական ակտիվներ

հազար ՀՀ դրամ

	Համակարգչային ծրագրեր
Սկզբնական արժեք	
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2005թ.	190,376
Ավելացումներ	28,835
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	219,211
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2006թ.	219,211
Ավելացումներ	26,012
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	245,223
Ամորտիզացիա	
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2005թ.	115,132
Ավելացումներ	26,165
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	141,297
Մնացորդը առ 1 հունվարի 2006թ.	141,297
Օտարումներ	33,442
Մնացորդը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	174,739
Զուտ հաշվեկշռային արժեք	
Առ 1 հունվարի 2005թ.	75,244
Առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	77,914
Առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	70,484

17. Այլ ակտիվներ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Դրամագիտական արժեքներ	307,197	152,574
Դեբիտորական պարտքեր	90,966	47,452
Այլ ակտիվներ	168,344	126,839
	566,507	**326,865**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

18. Ֆինանսական և այլ հաստատությունների ավանդներ և հաշիվների մնացորդներ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Պարտավորություններ արտարժույթով		
Տեղական բանկերի լորո հաշիվներ և ավանդներ	23,628,832	22,277,775
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի ժամկետային ավանդ	1,693,225	1,877,385
Այլ իրավաբանական անձանց ընթացիկ հաշիվներ	488,196	112,620
	25,810,253	**24,267,780**
Պարտավորություններ տեղական արժույթով		
Տեղական բանկերի լորո հաշիվներ և ավանդներ	38,721,925	29,961,284
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամի ժամկետային ավանդ և ընթացիկ հաշիվ	332,441	544,767
Այլ իրավաբանական անձանց ընթացիկ հաշիվներ	247,483	497,662
	39,301,849	**31,003,713**

Բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների ավանդների և մնացորդների կենտրոնացում

2006թ. և 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկում միջոցներ էին տեղաբաշխել երեք և երկու տեղական բանկեր, որոնց մնացորդները գերազանցում էին բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների ընդհանուր ավանդների և մնացորդների 10%-ը: 2006թ. և 2005թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ այդ մնացորդների ընդհանուր արժեքը կազմում էր համապատասխանաբար 23,277,651 հազար դրամ և 18,214,734 հազար դրամ:

19. Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
ՀՀ կառավարությանը վճարվելիք գումարներ ԱՄՀ-ից ստացված վարկերի գծով	59,487,180	79,411,892
Այլ հաշիվներ	206,972	39,493,293
	59,694,152	**118,905,185**

ՀՀ կառավարությունը ԱՄՀ-ից ստացել և Բանկում է տեղաբաշխել ԱԿՏԱ (Աղքատության կրճատման և տնտեսական աճի խթանման) վարկը:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

20. Այլ փոխառություններ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Վարկեր KFW բանկից	8,028,783	8,928,045
Հաշվեգրված տոկոսներ	14,310	186
	8,043,093	**8,928,231**

Բանկին տրամադրվել են վարկեր Հայաստանի Հանրապետության և Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության ֆինանսական համագործակցության միջկառավարական պայմանագրի շրջանակներում, որի նպատակը հատուկ վարկային ծրագրերի ֆինանսավորումն է՝ տեղական բանկերի միջոցով (տես՝ ծանոթագրություն 14): Վարկերը ենթակա են մարման 2008թ-ից 2043թ. ընկած ժամանակաշրջանում: Վարկի օգտագործված մասի համար վճարվում է տարեկան 0.75% տոկոսադրույք, իսկ չօգտագործված մասի համար՝ 0.25% տոկոսադրույք: Վարկերի մարումը KFW-ին երաշխավորվում է ՀՀ կառավարության կողմից:

21. Այլ պարտավորություններ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Աշխատակիցների ցպահանջ ավանդներ	684,632	555,151
Այլ պարտավորություններ	262,029	149,996
	946,661	**705,147**

22. Սեփական կապիտալ

Թողարկված կապիտալ

Բանկի թողարկված կապիտալը Հայաստանի Հանրապետության սեփականությունն է և չի կարող գրավադրվել, վաճառվել կամ օտարվել:

Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ

Լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալը մուրհակի տեսքով ՀՀ կառավարության կողմից կատարած ներդրում է (տես՝ ծանոթագրություն 12):

Գլխավոր պահուստ

Գլխավոր պահուստը ձևավորվում է «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն և ենթակա չէ բաշխման:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

23. Ռիսկերի կառավարում

Ռիսկերի կառավարումը էական գործոն է բանկային ոլորտի համար և Բանկի գործառնությունների կարևոր տարր է: Բանկի հիմնական ռիսկերը կապված են շուկայական ռիսկի, որը ներառում է գնային, իրական արժեքի տոկոսադրույքի և արժութային ռիսկերը, ինչպես նաև վարկային և իրացվելիության ռիսկերի հետ: Այս ռիսկերը կառավարվում են հետևյալ կերպ.

Շուկայական ռիսկ

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի արժեքը կտատանվի որպես շուկայական գների փոփոխության արդյունք, անկախ այն բանից՝ այդ փոփոխություններն առաջացել են առանձին գործիքի, թե շուկայում շրջանառող բոլոր գործիքների վրա ազդող գործոնների պատճառով: Գնային ռիսկն առաջանում է, երբ ֆինանսական գործիքի գծով Բանկի դիրքը դառնում է «երկար» կամ «կարճ»:

Իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռսիկ

Իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքի իրական արժեքը կտատանվի որպես շուկայական տոկոսադրույքի փոփոխության արդյունք: Իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկն առաջանում է այն ժամանակ, երբ տվյալ ժամանակահատվածի փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են (կամ պակաս են) տվյալ ժամանակահատվածի փաստացի կամ կանխատեսված պարտավորությունները: Ծանոթագրություններ 29-ում և 30-ում ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվություն իրական արժեքի տոկոսադրույքի ռիսկին Բանկի ենթարկվածության մասին:

Արժութային ռիսկ

Բանկն ունի մի շարք արտարժույթներով արտահայտված ակտիվներ և պարտավորություններ: Արտարժույթի ռիսկն առաջանում է, երբ արտարժույթով արտահայտված փաստացի կամ կանխատեսված ակտիվները գերազանցում են (կամ պակաս են) նույն արտարժույթով արտահայտված պարտավորությունները: Ծանոթագրություններ 11-ում և 31-ում ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվություն արժութային ռիսկին Բանկի ենթարկվածության մասին:

Բանկը շուկայական ռիսկը կառավարում է՝ կիրառելով բաց դիրքի սահմանափակումներ ֆինանսական գործիքի, տոկոսադրույքի ժամկետայնության և արժույթի դիրքերի հանդեպ, որոնք կանոնավոր վերահսկվում, ուսումնասիրվում և հաստատվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը ֆինանսական վնաս կրելու ռիսկն է, երբ փոխառուն կամ պայմանագրային կողմն ի վիճակի չի լինում կատարելու իր պարտավորությունները Բանկի հանդեպ: Բանկը մշակել է քաղա-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

քականություն և ընթացակարգեր՝ վարկային ռիսկը կառավարելու համար, ներառյալ կենտրոնացվածության սահմանափակմանը վերաբերող ցուցումները և Ներդրումային կոմիտեի ստեղծումը, որն ակտիվորեն վերահսկում է Բանկի վարկային ռիսկը: Բանկի վարկային քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը, այն ռիսկն է, որ Բանկը կհանդիպի դժվարությունների՝ ֆինանսական գործիքների հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար միջոցներ հայթայթելիս: Բանկի կողմից իրացվելիության ռիսկի կառավարման նպատակն է ցանկացած պահի ապահովել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները՝ դրամական միջոցների հոսքերի հետ կապված պարտավորությունները մարելու համար: Բանկի իրացվելիության ռիսկի քաղաքականությունն ուսումնասիրվում և հաստատվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից: Ծանոթագրություն 30-ում ներկայացված է լրացուցիչ տեղեկատվություն իրացվելիության ռիսկին Բանկի ենթարկվածության մասին:

24. Պարտավորվածություններ

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ կապիտալի գծով պարտավորվածությունները, որոնք վերաբերում էին Բանկի շենքերի շինարարությանը, կազմում էին 48,725 հազար դրամ:

25. Պայմանական դեպքեր

Իրավական պարտավորություններ

Բանկի ղեկավարությունը տեղյակ չէ Բանկի դեմ հարուցված որևէ փաստացի, անավարտ կամ սպառնացող էական հայցերի մասին:

Երաշխիքներ

2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկը տրամադրել էր 2,458,000 հազար դրամ գումարով երաշխիքներ, որոնցից 1,800,000 հազար դրամ գումարով երաշխիքները տրամադրվել էին տեղական բանկի անունից, իսկ 658,000 հազար դրամ գումարով երաշխիքները տրվել էին 1994թ-ից 1995թ. ընկած ժամանակաշրջանում շինարարական ընկերությունների անունից՝ երկրաշարժի գոտու վերակառուցման նպատակով: Երաշխիքներն իրենցից ներկայացնում են չեղյալ չհամարվող հաստատումներ առ այն, որ Բանկը կկատարի վճարումներն այն դեպքում, երբ հաճախորդն ի վիճակի չի լինի կատարել իր պարտականությունները երրորդ կողմերի հանդեպ և կենթարկվի վարկային ռիսկի:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

26. Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ

Գործարքներ ղեկավար անձնակազմի անդամների հետ

Ստորև ներկայացված է «Աշխատակիցների հատուցումներ» հոդվածում ներառված ընդհանուր վարձատրությունը (տես՝ ծանոթագրություն 9):

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Ղեկավար անձնակազմը, ներառյալ Բանկի խորհրդի անդամները	117,863	104,303

Ստորև ներկայացված են 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ղեկավար անձնակազմի անդամների հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2006 *հազար դրամ*	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	2005 *հազար դրամ*	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք
Հաշվապահական հաշվեկշիռ				
Պարտավորություններ				
Ավանդներ	134,000	12%	91,659	16%

Ղեկավար անձնակազմի անդամների հետ գործարքների գծով ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարները հետևյալն են.

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		
Տոկոսային ծախս	12,828	13,089

Գործարքներ դուստր ընկերությունների հետ

Դուստր ընկերությունների հետ գործարքների գծով ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարները հետևյալն են.

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	346,434	185,522

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Գործարքներ ՀՀ կառավարության հետ

Ստորև ներկայացված են 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ՀՀ կառավարության հետ գործարքների մնացորդները և միջին արդյունավետ տոկոսադրույքները:

	2006 *հազար դրամ*	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	2005 *հազար դրամ*	Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք
Հաշվապահական հաշվեկշիռ				
Ակտիվներ				
ՀՀ կառավարության պետական գանձապետական արժեթղթեր	4,023,681	6,72%	5,676,708	6,72%
Որպես լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ ՀՀ կառավարության կողմից Բանկի համար թողարկված մուրհակից (ծանոթագրություն 12)	12,759,357	4,00%	-	-
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ (տեղական արժույթով)	61,532,562	1,75%	21,993,849	1,00%
ՀՀ կառավարությանը վճարվելիք գումարներ՝ ԱՄՀ-ից ստացված վարկերի հետ կապված (ՀՓԻ)	59,487,180	0,50%	79,411,892	0,50%
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ (այլ արտարժույթով)	206,972	0,00%	39,493,293	0,00%

ՀՀ կառավարության հետ գործարքների գծով ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլված գումարները հետևյալն են.

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն		
Տոկոսային եկամուտ ՀՀ կառավարության պետական գանձապետական արժեթղթերի գծով	344,584	459,394
Տոկոսային եկամուտ որպես լրացուցիչ կանոնադրական կապիտալ ՀՀ կառավարության կողմից Բանկի համար թողարկված մուրհակի գծով	320,973	-
Զուտ շահույթ/(վնաս) սփոթ գործարքներից	(2,299,807)	274,511
ԱՄՀ-ից ստացված վարկերի հետ կապված ՀՀ կառավարությանը վճարվելիք գումարների գծով վճարված տոկոսներ	(345,127)	(436,596)
ՀՀ կառավարության հանդեպ այլ պարտավորությունների գծով վճարված տոկոսներ	(445,064)	(1,811,279)

Սփոթ գործարքներից ստացված վնասի կազմում ներառված 2,688,214 հազար դրամ գումարով վնասը վերաբերում է ՀՀ կառավարության հետ իրականացված գործարքին:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

27. Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

հազար ՀՀ դրամ

	2006	2005
Դրամական միջոցներ	491,363	269,956
Նոստրո հաշիվներ	25,470,880	28,700,242
ՀՓԻ ԱՄՀ-ում	5,074,357	4,581,721
	31,036,600	**33,551,919**

28. Ֆինանսական գործիքների իրական արժեք

Բանկը իր ֆինանսական գործիքների գնահատումը իրականացրել է ՀՀՄՍ 32 *«Ֆինանսական գործիքներ. Բացահայտում և ներկայացում»* ստանդարտի պահանջների համաձայն, պարզելու համար ժամանակի և ծախսի սահմանափակումների ներքո դրանց իրական արժեքը բավարար արժանահավատությամբ որոշելու հնարավորությունը:

Բանկի գնահատմամբ՝ իր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքները, բացառությամբ սեփական կապիտալի չգնանշված գործիքների իրական արժեքի, էականորեն չեն տարբերվում դրանց հաշվեկշռային արժեքներից: Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գնահատված իրական արժեքները, բացառությամբ սեփական կապիտալի չգնանշված արժեթղթերում պահվող վաճառքի համար մատչելի ակտիվների, հաշվարկվում են՝ կիրառելով զեղչված դրամական միջոցների հոսքերի տեխնիկան դրամական միջոցների գնահատված ապագա հոսքերի հիման վրա՝ օգտագործելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ նմանատիպ պայմաններով գործիքի հանդեպ կիրառելի զեղչման դրույքը:

Ինչպես ներկայացված է ծանոթագրություն 12-ում, 2,388,462 հազար դրամ (2005թ-ին՝ 2,400,369 հազար դրամ) հաշվեկշռային արժեքով սեփական կապիտալի չգնանշված արժեթղթերի իրական արժեքը հնարավոր չէր որոշել:

Իրական արժեքի այս գնահատականի նպատակն է ներկայացնել այն մոտավոր գումարը, որով ֆինանսական գործիքը կարող է փոխանակվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև «պարզած ձեռքի հեռավորության գործարքի» ժամանակ: Այնուամենայնիվ, հաշվի առնելով անորոշությունները և կողմնակալ դատողությունները, իրական արժեքը չպետք է մեկնաբանվի որպես իրացվելի՝ ակտիվների անմիջական վաճառքի կամ պարտավորությունների մարման ժամանակ:

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

29. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներ

Աղյուսակում ներկայացված են 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Բանկի տոկոսակիր ակտիվները և պարտավորությունները և վերջիններիս համապատասխան՝ միջին արդյունավետ տոկոսադրույքներն այդ ամսաթվի դրությամբ: Այս տոկոսադրույքներն իրենցից ներկայացնում են մինչև այս ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետն ընկած ժամանակահատվածի մոտավոր եկամտաբերությունը:

	Արժեք *հազար դրամ*	2006թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք	Արժեք *հազար դրամ*	2005թ. Միջին արդյունավետ տոկոսադրույք
ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ԱԿՏԻՎՆԵՐ				
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ				
Նոստրո հաշիվներ				
- ԱՄՆ դոլար	19,777,226	5,19%	19,166,051	3,44%
- եվրո	4,903,265	2,08%	8,773,477	3,55%
- անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	673,108	4,00%	670,691	3,50%
- այլ արժույթներ	123,876	0,00%	90,023	0,00%
Ավանդներ և այլ մնացորդներ օտարերկրյա բանկերում				
- ԱՄՆ դոլար	157,709,310	5,44%	80,775,827	4,60%
- եվրո	58,788,462	3,54%	13,203,744	2,26%
- անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	33,164,714	5,17%	32,471,628	4,52%
- այլ արժույթներ	8,061,154	7,00%	547,788	0,00%
	283,201,115		**155,699,229**	
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում				
Արտերկրյա կառավարությունների արժեթղթեր՝ սեփական կառավարման ներքո				
- ԱՄՆ դոլար	38,566,365	4,86%	-	-

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Արժեթղթեր հավատարմագրային կառավարման ներքո				
- ԱՄՆ դոլար	11,463,019	4,91%	12,420,086	4,14%
- անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	1,383,044	4,37%	1,949,646	4,40%
- եվրո	14,708,355	3,27%	17,106,365	2,99%
- ճապոնական իեն	11,430,834	0,39%	13,641,432	0,28%
- այլ արժույթներ	1,889,334	3,59%	2,484,923	3,70%
	79,440,951		**47,602,452**	
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր				
- ՀՀ դրամ	15,290,302	6,80%	11,949,866	7,38%
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ				
- ՀՀ դրամ	12,759,357	4,00%	-	-
- ՀՀ դրամ	4,023,681	6,72%	5,676,708	6,72%
- ՀՀ դրամ (ներդրումներ սեփական կապիտալում)	2,388,462	0,00%	2,400,369	0,00%
- ԱՄՆ դոլար	12,493,077	3,78%	-	-
- անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	8,940,743	4,46%	-	-
- եվրո (ներդրումներ սեփական կապիտալում)	1,216	0,00%	1,301	0,00%
	40,606,536		**8,078,378**	
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ				
- ԱՄՆ դոլար	-	-	77,937,768	3,61%
- անգլիական ֆունտ ստեռլինգ	-	-	46,518,761	2,34%
- եվրո	-	-	10,714,857	4,44%
	-		**135,171,386**	
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ				
- ՀՓԻ	5,117,455	4,07%	4,612,308	3,03%
ՏՈԿՈՍԱՅԻՆ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
Բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների ավանդներ և մնացորդներ				
Տեղական բանկերի ավանդներ				
- ՀՀ դրամ	7,400,000	1,75%	7,700,000	1,00%
Լորո հաշիվներ տեղական բանկերում				
- ՀՀ դրամ	31,321,925	0,00%	22,261,284	0,00%
- այլ արժույթներ	23,628,832	0,00%	22,277,775	0,00%

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

Այլ ժամկետային ավանդներ				
- եվրո	1,693,225	4,23%	1,877,385	3,30%
- ՀՀ դրամ	332,441	4,23%	544,767	3,30%
Այլ հաշիվներ				
- ՀՀ դրամ	247,483	0,00%	497,662	0,00%
- այլ արժույթներ	488,196	0,00%	112,620	0,00%
	65,112,102		**55,271,493**	
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ				
- ՀՀ դրամ	61,532,562	1,75%	21,993,849	1,00%
- ՀՓԻ	59,487,180	0,50%	79,411,892	0,50%
- ԱՄՆ դոլար	206,972	0,00%	39,493,293	0,00%
	121,226,714		**140,899,034**	
Այլ փոխառություններ				
- եվրո	8,043,093	0,75%	8,928,231	0,75%
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր				
- ՀՀ դրամ	38,987,836	5,70%	21,482,856	4,31%
Այլ պարտավորություններ				
Ցպահանջ ավանդներ				
- ՀՀ դրամ	684,632	12,00%	555,151	12,00%
Այլ պարտավորություններ				
- ՀՀ դրամ	262,029	0,00%	149,996	0,00%
- այլ արժույթներ	29,897	0,00%	104,115	0,00%
	976,558		**809,262**	

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

30. Ժամկետայնության վերլուծություն

Աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնությունը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.: Քանի որ Բանկի ֆինանսական գործիքների մեծ մասն ունի հաստատագրված դրույքներ, պայմանագրային մարման ժամկետները ներկայացնում են նաև պայմանագրային տոկոսադրույքի վերանայման ամսաթվերը:

հազար ՀՀ դրամ

	Մինչև 1 ամիս	1-ից 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-ից 5 տարի	Ավելի քան 5 տարի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվներ							
Դրամական միջոցներ	491,363	-	-	-	-	-	491,363
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	79,893,876	122,392,337	80,914,902	-	-	-	283,201,115
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	646,928	24,047,559	27,982,003	20,791,358	5,973,103	-	79,440,951
Վարկեր և հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	3,358,937	217,775	4,500,000	7,213,590	-	-	15,290,302
Վաճառքի համար մատչելի ակտիվներ	89,043	5,757,808	30,028,626	2,341,381	-	2,389,678	40,606,536
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	5,117,455	-	-	-	-	-	5,117,455
Այլ ակտիվներ	223,726	-	-	-	-	-	223,726
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	**89,821,328**	**152,415,479**	**143,425,531**	**30,346,329**	**5,973,103**	**2,389,678**	**424,371,448**
Պարտավորություններ							
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ	-	-	-	-	-	226,841,135	226,841,135
Բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների ավանդներ և մնացորդներ	63,272,626	146,251	1,693,225	-	-	-	65,112,102
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ	121,226,714	-	-	-	-	-	121,226,714
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	5,368,761	19,122,684	14,496,391	-	-	-	38,987,836
Այլ փոխառություններ	14,310	-	-	233,022	7,795,761	-	8,043,093
Այլ պարտավորություններ	896,608	19,242	-	-	-	-	915,850
Ընդամենը ֆինանսական պարտավորություններ	**190,779,019**	**19,288,177**	**16,189,616**	**233,022**	**7,795,761**	**226,841,135**	**461,126,730**
Զուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2006 թ.	**(100,957,691)**	**133,127,302**	**127,235,915**	**30,113,307**	**(1,822,658)**	**(224,451,457)**	**(36,755,282)**
Զուտ դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2005 թ.	15,545,438	43,656,957	44,016,594	7,148,901	25,730,893	(155,274,723)	(19,175,940)

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

31. Արժութային զամբյուղ

Աղյուսակում ներկայացված է ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքն ըստ արժույթների 2006թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ:

	ՀՀ դրամ	ԱՄՆ դոլար	Եվրո	Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ
Ակտիվներ				
Դրամական միջոցներ	-	488,856	2,408	-
Բանկերում և այլ ֆինանսական հաստատություններում տեղաբաշխված միջոցներ	-	177,486,536	63,695,727	33,837,822
Իրական արժեքով չափվող ֆինանսական գործիքներ, որոնց վերաչափումից օգուտները և վնասները ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում	-	50,029,384	14,708,355	1,383,044
Վարկեր և այլ պահանջներ	15,290,302	-	-	-
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումներ	19,171,500	12,493,077	1,216	8,940,743
ԱՄՀ-ում տեղաբաշխված միջոցներ	-	-	-	-
Հիմնական միջոցներ	7,061,116	-	-	-
Ոչ նյութական ակտիվներ	70,484	-	-	-
Այլ ակտիվներ	566,507	8,631	157,509	-
Ընդամենը ակտիվներ	**42,159,909**	**240,506,484**	**78,565,215**	**44,161,609**
Պարտավորություններ				
Թղթադրամներ և մետաղադրամներ շրջանառության մեջ	226,841,135	-	-	-
Բանկերի և այլ ֆինանսական հաստատությունների ավանդներ և մնացորդներ	39,301,849	21,407,382	4,402,357	-
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության հանդեպ	61,532,562	206,972	-	-
Թողարկված պարտքային արժեթղթեր	38,987,836	-	-	-
Այլ փոխառություններ	-	-	8,043,093	-
Այլ պարտավորություններ	946,660	19,242	2,469	-
Ընդամենը պարտավորություններ	**367,610,042**	**21,633,596**	**12,447,919**	**-**
Զուտ հաշվեկշռային դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	**(325,450,133)**	**218,872,888**	**66,117,296**	**44,161,609**
Զուտ արտահաշվեկշռային դիրքը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	**-**	**28,801,365**	**(14,721,874)**	**(1,355,374)**
Զուտ հաշվեկշռային և արտահաշվեկշռային դիրքերը առ 31 դեկտեմբերի 2006թ.	**(325,450,133)**	**247,674,253**	**51,395,422**	**42,806,235**
Զուտ հաշվեկշռային և արտահաշվեկշռային դիրքերը առ 31 դեկտեմբերի 2005թ.	**(263,139,913)**	**168,165,252**	**53,825,084**	**44,028,271**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111:

հազար ՀՀ դրամ

Ճապոնական իեն	ՀՓԻ	ՌԴ ռուբլի	Այլ արժույթներ	Ընդամենը
-	-	-	99	491,363
9,429	-	8,141,533	30,068	283,201,115
11,430,834	-	-	1,889,334	79,440,951
-	-	-	-	15,290,302
-	-	-	-	40,606,536
-	5,117,455	-	-	5,117,455
-	-	-	-	7,061,116
-	-	-	-	70,484
-	-	-	108	732,755
11,440,263	**5,117,455**	**8,141,533**	**1,919,609**	**432,012,077**
-	-	-	-	226,841,135
-	-	-	514	65,112,102
-	59,487,180	-	-	121,226,714
-	-	-	-	38,987,836
-	-	-	-	8,043,093
-	2,589	-	5,598	976,558
-	**59,489,769**	**-**	**6,112**	**461,187,438**
11,440,263	**(54,372,314)**	**8,141,533**	**1,913,497**	**(29,175,361)**
(11,326,055)	**-**	**-**	**(1,398,062)**	**-**
114,208	**(54,372,314)**	**8,141,533**	**515,435**	**(29,175,361)**
-	**(15,603,003)**	**55,090**	**34,982**	**(12,634,237)**

Անգլերեն լեզվով պատրաստված փաստաթղթի թարգմանություն: Տես՝ թարգմանության ծանուցում, էջ 111: